



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **D. T. Ch.**, zastoupený JUDr. Zdeňkem Veberem, advokátem se sídlem Purkyňova 593/10, Plzeň, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 5. 2019, č. j. MV-63336-4/SO-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 11. 2019, č. j. 57 A 106/2019 - 48,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 2. 5. 2019, č. j. MV-63336-4/SO-2018, zamítla odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 3. 4. 2018, č. j. OAM-141-10/ZR-2018, jímž byla dle § 37 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 46 odst. 1 s odkazem na § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zrušena platnost povolení žalobce k dlouhodobému pobytu na území za účelem podnikání, neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.

[2] Ve svém rozhodnutí žalovaná zejména uvedla, že žalobce bez pracovního povolení vykonával závislou práci. V projednávané věci vystupoval ve vztahu podřízenosti vůči nadřízenému zaměstnavateli, pracoval jménem zaměstnavatele, podle jeho pokynů, osobně, za mzdu nebo odměnu za práci, na náklady a odpovědnost zaměstnavatele, a to v pevné pracovní době a na pracovišti zaměstnavatele. Jeho docházka byla monitorována, práci a pracovní volno si mohl určit pouze se souhlasem zaměstnavatele.

[3] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce dne 7. 6. 2019 žalobu. Namítl v ní, že jediným podkladem pro závěr správních orgánů o neplnění účelu pobytu žalobcem byl výsledek žalobce v jiném správním řízení, přičemž mu nebyla dána možnost se k tomuto důkazu vyjádřit. Správní orgány nevyzvaly k vyjádření společnost HYSOP Management s. r. o. (objednatel dle smlouvy o dílo) a nevyžádaly si daňová přiznání a účetní doklady. Správní orgány tak nedostatečně zjistily skutkový stav věci. Dále konstatoval, že činnost nevykonával v podřízeném postavení, nejednal jménem a na náklady zaměstnavatele, a za práci nedostával mzdu (na podporu svých tvrzení uvedl závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013 – 35). Správní orgány nepřihlédly ke smlouvám mezi žalobcem a zákazníkem, ani je neuvedly do podkladů rozhodnutí. Skutečnost, že žalobce podnikal, prokazují jeho daňová přiznání. Rozhodnutí žalovaného nadto nepřiměřeně zasahuje do rodinného života žalobce. Ten žije na území od roku 2010 sám, na jeho příjmu je závislá manželka, děti a rodiče žijící v zemi původu. Za dobu pobytu si žalobce vytvořil vazby na území a nebyl by schopen se začlenit do života v zemi původu. Správní orgány nezohlednily míru porušení zákona žalobcem a u třetích osob při nelegálním zaměstnání. Správní orgány pominuly míru zavinění žalobce a to, že veřejný zájem neohrozil on, ale jeho údajný zaměstnavatel. Pro výše uvedené navrhl žalobce, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

[4] Krajský soud přisvědčil závěrům správních orgánů o posouzení práce žalobce jako závislé. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (zejména rozsudky ze dne 4. 7. 2018, č. j. 10 Azs 383/2017 – 35, ze dne 4. 12. 2014, č. j. 1 Azs 195/2014 – 36, či ze dne 25. 1. 2018, č. j. 4 Azs 248/2017 – 37) uzavřel, že stěžejní důkaz (výsledek žalobce) byl získán legálně, s jeho obsahem byl žalobce seznámen a mohl se k němu vyjádřit. Nebylo na správních orgánech, aby si aktivně vyžádaly daňová přiznání žalobce, vyjádření objednatele (HYSOP Management s. r. o.) či účetní doklady. Skutkový stav byl zjištěn dostatečně a vycházel přímo z fakticity věci popsané žalobcem. Žalobcem vyjmenované důkazy tak pro zjištění skutkového stavu bez dalšího nebyly relevantní. Ve správním řízení bylo zjištěno, že všichni členové žalobcovy rodiny žijí v zemi jeho původu. Na území České republiky rodinné vazby nemá, a rozhodnutí správních orgánů proto do jeho rodinného života nemohla negativně zasáhnout. Jde-li o ekonomický aspekt života žalobce, soud zdůraznil, že žalobci nic nebrání zajistit si příjmy legálně na území České republiky (po splnění dalších podmínek) či v zemi původu. Žalobce sice tvrdí, že zpřetrhal všechny vazby se svou zemí původu, ale v rozporu s tímto tvrzením uvádí, že v ní má rodinu. Navíc bylo zjištěno, že se do země původu opakovaně vrací. Je také nerozhodné, zda nelegální práci žalobce vykonával úmyslně či toliko nedbalostně. Krajský soud se tedy ztotožnil s hodnocením přiměřenosti zásahu rozhodnutí do rodinného a soukromého života provedeným správními orgány. Žalobu zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost. Její obsah je téměř totožný s obsahem žaloby. Stěžovatel navíc toliko úvodem shrnuje závěry rozhodnutí krajského soudu, se kterými nesouhlasí. Za stěžejní pro projednávanou věc považuje posouzení vykonávané činnosti jako (ne)závislé práce. Rozsudek krajského soudu považuje za nezákonný a navrhuje jej zrušit a věc soudu vrátit k dalšímu řízení.

[6] Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že skutkový stav byl zjištěn bez důvodných pochybností. Stěžovatel v řízení před správními orgány nežádal provedení konkrétních důkazů, které by mohly zpochybnit závěr správních orgánů o nelegálním výkonu závislé činnosti. Stěžovatel správním orgánům neposkytl relevantní informace, které by mohly zpochybnit přiměřenost zásahu rozhodnutí do práv a oprávněných zájmů stěžovatele. Žalovaný navrhuje, aby soud kasační stížnost zamítl.

[7] Žalobce k soudu podal i návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

III. Právní posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost je včasná, přípustná a žalobce je řádně zastoupen advokátem. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu. Zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)].

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] S ohledem na způsob, jakým je v dané věci formulována kasační argumentace stěžovatele (doslovné přepsání obsahu žaloby s formulačními úpravami), soud připomíná, že řízení ve správním soudnictví (tedy i řízení o kasační stížnosti) ovládá dispoziční zásada. S výjimkami uvedenými v § 109 odst. 4, větě za středníkem s. ř. s., je tak Nejvyšší správní soud vázán důvody tvrzené nezákonnosti, uvedenými v kasační stížnosti (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.), a proto preciznost ve formulaci obsahu stížnostních bodů a jejich odůvodnění v kasační stížnosti do značné míry předurčuje obsah rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2011, č. j. 1 As 67/2011 - 108, nebo ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 - 54). Rozsudek krajského soudu je tak přezkoumáván v intencích žalobních námitek, se zřetelem k důvodům obsaženým v § 103 odst. 1 s. ř. s.

[11] Je nutno zdůraznit, že kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se tedy musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003, sp. zn. 6 Ads 3/2003). Jinými slovy, *„[u]vedení konkrétních stížnostních námitek (...) nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem“* (srov. rozsudek tohoto soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006-58).

[12] V posuzované věci stěžovatel v kasační stížnosti fakticky pouze opakuje svou žalobní argumentaci, již se u krajského soudu domáhal zejména odlišného posouzení své výdělečné činnosti. Obecně vzato, stěžovateli nic nebrání zopakovat žalobní argumentaci v případech, v nichž ji krajský soud dostatečně nevypořádal, směřuje-li taková argumentace k existenci kasačního důvodu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (tedy nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí či jiné vadě řízení před krajským soudem – v tomto případě nevyčerpání žalobou vymezeného předmětu řízení). Nejde-li ale o takový případ a stěžovatel není spokojen s konkrétním skutkovým či právním posouzením věci ze strany soudu, musí být z obsahu kasační stížnosti zřejmé, které konkrétní závěry krajského soudu pokládá stěžovatel za nedostatečné, respektive nesprávné, a z jakého důvodu. Neobsahuje-li kasační stížnost takovou argumentaci, je nutno na ní nahlížet jako na nepřípustnou, neboť se mýlí s kasačními důvody uvedenými v § 103 s. ř. s. (viz § 104 odst. 4 s. ř. s.).

[13] Přestože stěžovatel v dané věci formálně vyslovuje nesouhlas s tím, jak krajský soud vypořádal jednotlivé žalobní body, fakticky (s jedinou výjimkou, o níž bude pojednáno dále) jen reprodukuje svou žalobní argumentaci, aniž by polemizoval se závěry, které k nim krajský soud (přezkoumatelným způsobem) vyslovil. Jestliže stěžovatel k těmto závěrům krajského soudu nepředestřel vlastní konkurující argumentaci, nelze v tomto rozsahu kasační námitky věcně projednat.

[14] Z tohoto pohledu lze za jedinou věcně projednatelnou námitku stěžovatele považovat jeho tvrzení o tom, že krajský soud chybně právně posoudil věc v části týkající se otázky závislé práce a nelegálního zaměstnání.

[15] Stěžovatel v žalobě i kasační stížnosti uvedl, že ke „kvalifikaci“ činnosti jako závislé práce je zapotřebí, aby došlo ke splnění všech čtyř znaků závislé práce. Konkrétně, aby zaměstnavatel byl zaměstnanci nadřazen, práci zaměstnanec vykonával jménem zaměstnavatele, podle jeho pokynů a osobně.

[16] Z ustálené judikatury však vyplývá, že „[p]ro zhodnocení, zda se v konkrétním případě jedná o výkon závislé práce, je třeba komplexně posoudit všechny znaky závislé práce (za současného přihlídnutí k podmínkám jejího výkonu). Pokud správní orgány prokážou naplnění veškerých znaků plynoucích z § 2 odst. 1 zákoníku práce, půjde o výkon závislé práce i tehdy, neposkytuje-li zaměstnavatel svému zaměstnanci za jeho práci mzdu, plat či odměnu, případně nehradí-li zaměstnavatel náklady spojené s výkonem práce zaměstnance, či odmítá-li zaměstnavatel přijmout odpovědnost za práci vykonanou zaměstnancem, anebo není-li práce vykonávána v pracovní době na pracovišti zaměstnavatele nebo na jiném dohodnutém místě, jak vyžaduje § 2 odst. 2 tohoto zákona. Posuzování, zda byly naplněny jednotlivé znaky, by přitom nemělo sklouznout k ryze formálnímu škatulkování, ale mělo by vycházet z materiálního posouzení vykonávané činnosti a charakteru soukromoprávního vztahu (zda jsou smluvní strany vůči sobě fakticky v postavení dvou rovnocenných obchodních partnerů apod.)“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2016, č. j. 2 Ads 151/2015 - 27).

[17] V projednávané věci je zcela patrné, že stěžovatel je povinen ve všech aspektech výkonu své činnosti dbát pokynů třetích osob (zaměstnavatele či osob kontrolujících jeho

práci). Pracuje v zaměstnavatelem určeném pracovišti, ve stanovenou pracovní dobu, za jednostranně určenou mzdu, jeho docházka je monitorována, pracuje pouze pro jednoho „klienta“, nemůže si určit obsah své činnosti ani dovolenou. Jeho „pracovní život“ je fakticky řízen zaměstnavatelem vystupujícím tak vůči němu v nadřazeném postavení.

[18] Stěžovatel sám navíc netvrdí, že by snad sám naplňoval konkrétní znaky typické pro výkon nezávislé činnosti (typicky podnikání). Nejvyšší správní soud se proto ztotožnil s posouzením činnosti stěžovatele jako závislé práce, tedy se závěry správních orgánů a krajského soudu. Jediná projednatelná námitka stěžovatele je tak nedůvodná.

[19] O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti kasační soud nerozhodoval, jelikož rozhodl bez odkladu o samotné kasační stížnosti. Otázka odkladného účinku se tak skončením řízení o kasační stížnosti stala bezpředmětnou.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Stěžovatel se svou kasační námitkou neuspěl. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[21] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, soud náhradu nákladů nepřiznal, protože jí žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti v řízení o kasační stížnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. ledna 2020

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu